

Felolvasó szerkesztő
VÖRÖS FERENCZ
 Selmeczbányán.

Előfizetési ára:
 Egész évre 3 ft. — kr.
 Fél évre 1 „ 50 „
 Negyed évre „ 80 „

Felvidéki Híradó.

VEGYESTARTALMÚ HETILAP.

A Magyar Királyi Kárpát Egyesület Herceg Szász Coburg-Gothai Fülöp Ö királyi fensége védnöksége alatt álló Szittnya Osztyálynak közlönye.

Hivatalos hirdetések díja:

100 szög 2 ft., ezentúl minden megkezdett szög szövé 50 krral több.

Megjelenik vasárnapon,
 Selmecz
 és Besztercebányán

Muszká állapotok a felvidéken.

Midőn 1881. évben a dobronai lelkész, részben alkalmatlansága, részben politikai indokoknál fogva a nagyközség egyházi vezetésétől elvált s új papválasztás lett hirdetve: báró Radvánszky Antal Zólyom és Turóc megyék akkori főispánja, az evangélicusok világi főfelügyelője, négy értelmesebb dobronai lakost maga elé kértetvén radványi kastélyába, ott nekik a következőket mondá: választásokat bárkit, csak Szlávíkot ne, mert ha őt választják, még a más világon sem lesz pinéise lelkemnek. Az a négy polgár aztán haza ment Dobronára, elbeszélte a népszerű főispán óhaját és . . . megválasztották Szlávíkot a jelenlegi evangélicus lelkészt Dobronán.

A közszeretben álló főispán a reá következő évben június elején aztán elkötözött, megtört lélekkel eből a világból. abba a csendes, családi sírba, hol hírneves ősei nyugosznak; amit a boldogult főispán sejtett, mint előre érzett, az bekövetkezett, mert Dobrona vice Meckája a felvidéki muszka agenseknek; itt van gyűlhelye — főtalonállomása — a Hont, Nográd és Zólyom megyékben élő dobrovolnikoknak; itt lesznek ruhával, étellel ellátva a kiespott poszonyi teológusok egyesei a dusan javadalmazott lelkészi hivatalok jüvedelméből; és bátran elmondhatjuk ezen népes, szorgalmas és a magyarosodásra nagy hajjammal bíró nagyközség lakóiról, hogy ha ide dominál, ellen-szóló magyar elem nem is: reánk magyarokra — Dobrona s vele együtt több kisebb község, teljesen elveszett.

De midőn az ember lelke elkomorult ezen a muszka állapotokon, teljes megnyugvással tekinthetünk mégis: Zólyomra, Tótpelsőzre, Ocsóvára és Ganauszegre. mind megannyi zöldlő oazra a muszka Saharán.

Az igaz, szomorú sors vár az említett községek lelkészeire, mert ha Katkow és Akaszakow elváltasai egyszer a hatalom polárára vergődnek, mindannyi magyar érzelmű evangélicus lelkészt a maglyára ítélik.

Megnyünkben — Turócbán — ahonnan azok a vitézek kerültek ki, akik a nagy Rákóczyt bujdosásában mindvégig támogatták: a nemzetiség viszonyok még feketébbek, mint nálunk; és hogy Turóc még ki nem tűzte a muszka zászlót nyíltan Szt. Mártonban, Sucsánban és Mossócon. azt egyedül a megye lelkes alispánjának köszönhetjük.

És ha a történelem megörökíté egy Rozgonyi Cecilia, Szilágyi Erzsébet nevét, ép oly méltó a történezs tollára a turóc alispán neje, aki legméltozóbban fogta fel, mint alispáné — társadalmi állását, aki Tisza Kálmán szavait követi — hogy a társadalom is tegeyen valamit a nemzetiség igaztókval szemben.

Ezt a hilyget — bátran mondhatjuk — hazánk védaszoznya helyezhette arra a polára; mert mint asszony: támogatja lelke teljes jószágával és melegével: a vutky és fagygyertya élvezetétől mámoros egyének támadásaitól zaklatott férjét, mint hőleány, mint magyarról maga köré gyűjti a megye hilygeit és azokat tapintattal, szellemmel és ésszel együvé tartja, együvé forrasztja.

Es az ily lelki nagyság előtt önkénytelenül emel az ember kalapot. Scipio.

(Kostyán.)

Tisztviselőik jubileuma.

Selmecz-Bélabánya város tisztikara a m. hó 24-én az elismerés tiszteletről méltó adóját róta le 4 tisztásra, u. m. Ocsóvszky Vilmos polgármester, Krausz Vilmos főkapitány, Dr. Mátyás Károly tiszti főorvos és Bernhardt Adolf tanácsos irányában, kik f. é. Már. 15-én töltötték le a városi szolgálatba alkotmányos uton törtéart megválasztásuk 25-ik évfordulóját.

A tisztikar, a közszolgálat göröngyös útján egy negyed századig becsülettel s érdemmel küzdött bájtársainak örömtünepét egy maradandó emlék ányujtásával kívánva megülni; mely ezelőli Bacter Alajos selmeczbanályi fényképész által a 4 kintüntetett tisztikara számára egy-egy képet készített, melyen az összes tisztviselő, az örömtünepökkel számszeriut 25-ou, szépen sikerült csoportozatban van-

nak feltüntetve. A díszítést Terény János, bányaiskolai tanár vállalta magára. A csonoson összeállított képek felső szögleteiben Minerva alakja s ezzel szemben a bányászati jelvény, s alul az újár és az óvár rajzai láthatók. Ezenkívül a tisztviselők csoportjában van a városláznak és a szent háromság szobrának felvétele is. A homlokzat bal-aldalán olvasható: „Selmecz-Bélabánya t. e. sz. k. bányavárosok tisztikara az érdem elismeréséül 1886. márc. 15-én.” A jobb oldalon pedig: „Munkában s munka által keresd a bevadaltan életet, ez legyen korsorod munkád homlokán.”

Az így elkészült képek ányujtására a tisztikar a hűvét ünnepek alkalmasaknál találván, nagyszombaton d. e. 11 és fél órákor mindannyian a városi tanácssteremben jöttek össze, hol a meghívott ünnepeket lelkes élénzessel fogadták, melnek elhangzása után Szittnyi József városi főjegyző a collegialis ragaszkodás s az őszinte elismerés meleg hangján egy szónoki képekben gazdag beszéddel üdvözölte a kintüntetett tisztársakat.

A közkívánatnak tesznek különben eleget ha e jeles beszédet közöljük amint következik:

A külvilág azon befolyásai közt, melyek a szív- és a szellemvilágra kihatnak, kétségkívül az a leghatósabb, az a legtartósabb, melyet a családi élet szül a gyakorol.

Hízen a családi kör emlékei kitörölhetetlen s mélyében bevésések lelkünkbe, mint az érzebe, s a sziklába vésett emlékek! S azon szent érzelmek, melyeket a család szentélyének nemő anygala zengve keblünkbe öjt és eszegetet, éltünk legvégső lehelletig lágolnak s a földi lét hullámzó tengerén a sors által kiragadott sajkánkat, végczéljág vagyis az örök nyugalom révéig kísérik, a hajós biztos iránytűjél, utjának világító tornyával, vezér csillagánál, s veszedelmében mentő horgonyánál, a csüggedő felmagasztalására, az elalélt erő felkeltésére s újabb bizalom merítésére.

E szent érzelmek: a szülő, a gyermek, a testvér, egy szóval a család megannyi tagjának őszintelen s végtelen szeretete egyénis irányában, melynek melve, mint a verőfény nap sugara a jének rétegeit elolvasztja, a mostoha sors helyébe az ide tavaszt varázsolja, s áttörvén a tornyosuló felhőkön egy szebb, egy jobb jövő reményének jelképét, a biztató szírványtűnteti fel.

Ily szent érzelmek továbbá: az egyetértés s az összetartás, a kölcsönös bizalom s a tisztelet érzete. végül az odadó részvét s az áldozatot nem ismerő tetterő, mely a nagylelkűség s az önfeláldozás azon magasztalára tör fel, mely ismétis rendeltetésükön hóvált: az éggel határos.

E magasztos rögök, e szent érzelmek közrehatása azon meőt tárja fel élénk, melyen úgy az egyekes mint az összeség boldogságának paradicsomát kerje díszlik. S tünye, hogy ez eszmék hatása alatt a legmagasztosabb tettek s a felségesebb alkotások létesülnek végtül hogy a mindennek elérésére szolgáló eszközök dúsán bocsátvák rendelkezésünkre, nekünk kik a közügyek szolgálatában mindenk fellett az emberiség legfelségesebb érdekeinek érvényesítésére hivatva vagyunk, első rendű kötelességünk oda törekedni, hogy a családi élet szelleme, tiszta érzülete, egyszerű idealja s geniusa megannyi erőnyével s érdemével a közélet minden körében meghonosuljon, és hogy annak üdvös hatása a nép úgy társadalmi, mint politikai, úgy gazdasági, mint etnikai mozgalmában állandóan aradjon s mindvégig széplőtenül nyilvánuljon.

Ezen magasztos hivatásunk erayedetlen kötelessége egyébké, a jelenkor egyre sötétebb képe is int. Avagy, hol egyebüdt, mint az erőlkös világterjedében keressünk oltalmat a mai világ realistikus s materialistikus iránya és a nemtelen önzés által felkelített ellentétes érdekek romboló küzdelme ellen, hol keressünk menedéket az érény títprasa a hitel és a megbízhatóság elkallódása, a becstület és a jellem eltörpülése az egyetértés s az összetartás foszlása, rövidedjen úgy a társadalom catastrophikus bomlása, mint a közélet magasztos irányainak rohamos pusztulása ellen?!

S ha ehhez még a kajau sors kikerülhetlen, végetes csapásait is sorozzuk; a karhazot rémületos valójónk felismerésére ébredünk fel, mely ha el nem esügdünk, az élethalálhöz fegyverét szorítja markunkba, hogy azzal a békés alkotás műveit folytató, az emberiség jólétét s üdvét megvédjük, fejlesszük s fokozzuk, és hogy a haviyatás rohamát feltartóztatva az elvesztett éden visszahódításához hozzájáruljunk.

Valóban dicső egy feladat, de ép oly óriási is! melynek sikeres megoldásához nemcsak kitartás, a magasztos célra irányított öntudatos törekvésben, nemcsak teljes kifejtése a legbuzgóbb kötelességérzetnek, a jellem szilárd-ságának, nemcsak győzelemre juttatása az igazságnak és a

jognak, és nemcsak osztatlan ápolása az érénynek és a közérkölesőknek a magán- és a közéletben — de s különösen a legnemesebb, a legZenetelenebb önfeláldozás s azok rendlitheden egyetértés s összetartása is szükséges, kik állásunknál s hivatalos rendeltetésüknel fogva egymásra utaltatvan s saját körükben valóságos családok alkotván, ennek eszményét csak is összhangzó közreműködés utján s a fennebb kifejtett elvek követése mellett érthetik el s valóstíthatják meg.

S miután mi is ily családok alkotunk, méltó hogy a hála és az elismerés érzetétől áthatva dohadjon fel lelkünk azon irányában, kik ez elveket követve a kiválasztott nép példájára egyik kezükkel a dicső templom építésén lan-kadattalan fáradoznak s a másikkal az ellenség rohamát visszaszorítják; és méltó, hogy üdvöt zengjen ajkunk azoknak, kik az ezen városi közönségével hasznöt érvél ez-eltőt megköztött frigy alapján ma is azon szellem nemes ápolói s hőlelki előharcosai, mely a mindnyájunk élé kitűzött ezelü eddig boldogító és üdvözítő religiója.

Tekint, polgármester úr! Tekint, főkapitány úr! Tekint tiszt. főorvos úr! s Tekint, tanácsos úr! mélyen szeretve tisztelet karsainkál, ünnepeket barátink!

A családi élet ezen religiójának sugallata, a szeretet és az elismerés érzete vezetett benünket ma körülötkbe, hogy mint olyanok, kik ezen tisztikar családi kötelekbe 25 évre terjedő működésük alatt léptünk, méltó kifejezést adhassunk legbensőbb ragaszkodásunknak az ezen tisztikar körében kifejtett tevékenységért, hogy halánk és elösmérésünk adóját lerohasunk a haza és e városok közügyei körül szerzett érdemeitekért, és hogy üdvöt mondjunk hivataloskodástok ezút lakadalmának s családunk jelen ünnepejének alkalmából.

A szív melegelgéből érzetével legyetek tehát üdvözölve tisztviselői társaitok részéről és fogadjatok szívesen szeretünk s ragaszkodásunk őszinte kifejezését azon emlékekben, mel et nektek a nyilvános életben itt töltött működésetek 25-ik év fordulójának emlékeül, szeretetünk jeléül s azon fogadalmunk zálogát! szenteitünk, hogy a nem példátokból új erőt merítve lelkesülten s tanoríthatatlan törekedni fogunk azon irány követésére, melyet áltáos működésetek megjelölt.

Am legyen nemes példátok mind végig iránytűje, világító tornya, vezérő csillaga s mentő horgonya sajkánknak; s a válság napjában akkép lelkesiten példátok, mint a spartakus szozata, hogy abból vagy a paizsal, vagy a paizson kerüljünk ki, tekintet nélkül arra, hogy a kivívott érdem jaltalma, s a győzelem bábéja ére vagy se?!

Most pedig kezeitekbe letéve jelen családi ünnepejünk emléket, szeretetünk jelét s megújított fogadalmunk zálogát engedje az Egék Ura, hogy éltetek a földi lét legvégső határáj terjedjen s hogy nyilvános működésük az arany lakadalmat is elértesse felőlten megelégedésben s zavar-talan egészséggben úgy magatok mint családaitok boldogsá-gára, a tisztikar örömeire, a városi közönség javára és a haza javára! Eljettek! ! !

HIREK.

Liptócból.

Vesztett eb. Husvét előtt valamelyik napon Pokornyán lárna támadt hogy egy vesztett eb jött a községbe, az igaztottság leírhatlan volt, mindenki menekült a hova tudott. A vesztett kutya széjjel barangolván a községet, egy gyermeknek megmárt, ki is isszonyú kínok közt rövid idő múlva meghalt, Hallossas szerint vesztett kutyaék még más községekben is garázdálkodtak. A félelem általános, az emberek aig mernek a házakból kibújni. Alig múlt egy ezteztje hogy Liptouyvárt környékén egy vesztett eb nem kevesebb mint 60—70 ember mart meg, s az óta mint tudjuk, a legkisebb intézkedés sem törtört arra nézve hogy a kutya nevelési hajlam kelő korlátok közt szoríttassék.

A közönség feljajdítása elhangzik mjót Jermiasz jay szava a pusztában Az erélyéről ismert fogorvos jelentései pedig ad acta tetétnek. A kutya urak r ttegtésben tartják az egész megyét, s fő hadi szállásuk ez időre Liptó-szent-Miklóson van a hol Topliczky hentes tigris nagysága verébnék vezetésre alatt 20—30 más kóbor kutya elfoglalva tartja a város járdáit. Hatósági erély hol késel az éji homályban?

Eltűnt haszonbérő. R. Armin parishási haszonbérő aprilis hó 23-án eltavozott hazuról s azóta nem jött elő. Zilált anvagi viszonyai miatt hír szeriut Amerikába szökött.

Szelhalm földirtokos. Cs. Marson liptomegyei hínlaki földirtokos igen jó család sarjakda, több ezer forintról szóló

